

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2021. október 25.

NÉMET NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	←	helytelen
12.	1	←	helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 120 pont szerezhető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értéke	30
Íráskészség	30
Összesen:	120

Az egyes vizsgarészekben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámítási táblázatra, de az első feladat pontszámát felezni kell. (Ez a felezett feladatpont.)

Figyelem! Az Íráskészség feladatok értékelésében változás történt.

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, a *Tartalom* szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, a *Tartalom* szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

8. A feladatlapon nem jelölt források a javítási-értékelési útmutatóban szerepelnek.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás. Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
1.		X
2.		X
3.	X	
4.		X
5.	X	
6.	X	
7.	X	
8.		X

2.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezeken kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető. A javító tanár a válaszokban előforduló nyelvi hibákat jelölheti, de ez nem kötelező.

0. *interaktive Kleidungsstücke / Kleidungsstücke mit digitalen Funktionen*

9. in einem Sportklub und in einem Modehaus / (im) Sport(bereich) und (in der) Mode
(Mindkettő kell.)

10. die Sensoren (der smarten Kleidung) reagieren / sie/die Kleidung reagiert auf die Atmung
// (sie) gibt ein Warnsignal / die Sensoren warnen vor einem (Asthma)anfall

11. bei Babykleidung / bei Babystrampelern / bei Babys / bei Schutzkleidung (von Nothelfern)/
bei Nothelfern / bei der Feuerwehr

12. sie übernimmt Funktionen von anderen Geräten/z. B. von einer Smartwatch/von einem
Brustgurt/von einem Fitnessarmband / die Kleidung ersetzt smarte Geräte

13. (smarte Kleidung) ist kostenintensiv / (sehr/zu) teuer

14. die Textilien sind/die empfindliche Technik ist nicht geeignet dafür // die Textilien sind z.
B. nicht leicht / flexibel / robust / strapazierfähig (A 13-14. itemeknél az egyes soroknak
megfelelő, különmemű információt tartalmazó helyes válaszok sorrendje mindegy.)

3.

A feladat értékelésénél először vesse össze a vizsgázó megoldásait a javítási-értékelési útmutató itemszámoknál feltüntetett megoldásaival. **A pontozást a helyes kapcsolódásokat mutató táblázat alapján végezze el.**

A vizsgázó megoldásában a kapcsolódási pontokat feltüntető táblázatnak megfelelően értékelni kell – csak részlegesen helyes szövegrekonstrukciónál is – a helyes kapcsolódásokat, azaz ha egy szövegrészt az előtte álló vagy az őt követő szövegrészhez helyesen rendelt hozzá, függetlenül attól, hogy mely itemszámokhoz írta be a betűket.

Abban az esetben, ha a vizsgázó csak az utolsó betűt tudta az utolsó kapcsolódásból a helyére írni, akkor azért jár 1 pont.

A maximális pontszámot a vizsgázó csak az eredeti szöveg teljes mértékű rekonstrukciójával tudja megszerezni.

0.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
G	C	H	E	B	D	F	A

A következő kapcsolódásokért jár pont:

G-C	1 pont
C-H	1 pont
H-E	1 pont
E-B	1 pont
B-D	1 pont
D-F	1 pont
F-A <u>vagy</u> A a végén	1 pont

4.

0.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.
G	A	I	D	F	C	B	H

Kimarad: E

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 28 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
28	30
27	29
26	28
25	27
24	26
23	25
22	24
21	23
20	21
19	20
18	19
17	18
16	17
15	16

Feladatpont	Vizsgapont
14	15
13	14
12	13
11	12
10	11
9	10
8	9
7	8
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredetiszöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szöveg forrása:

1. <https://www.tagblatt.ch/ostschweiz/wil/wiler-lernende-wird-fotograf-in-des-jahres-das-gelebte-leben-festhalten-ld.1111309>
2. <https://www.hobbylux.de/smarte-kleidung/>
3. <https://www.yaez.de/leben/fussballliebe-einmal-stadion-immer-stadion/>
4. <https://www.zeit.de/digital/internet/2020-01/vinton-cerf-internet-netzwerke-informatiker-usa>

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

1.

- 0. B *seit*
- 1. D geworden
- 2. D zurückzuziehen
- 3. A bietet
- 4. D zwar
- 5. A Dauer
- 6. C der
- 7. C wären
- 8. D müsste

2.

- 0. eines
- 9. der
- 10. der
- 11. das
- 12. das
- 13. einer
- 14. der
- 15. die
- 16. den

3.

0.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
C	E	G	A	H	D	B

Kimarad: F

4.

- 0. aus
- 23. mit
- 24. jede
- 25. als
- 26. von
- 27. zu
- 28. Im (*Ha a vizsgázó a jól felismert hibás szót kisbetűvel – „im” – írja a vonalra, a pont megadható.*)
- 29. sich
- 30. umso
- 31. zum

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 31 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
31	30
30	29
29	28
28	27
27	26
26	25
25	24
24	23
23	22
22	21
21	20
20	19
19	18
18	17
17	16
16	15

Feladatpont	Vizsgapont
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredetiszöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szöveg forrása:

1. <https://www.alumniportal-deutschland.org/deutschland/land-leute/stadtleben-landleben-dorfkind-stadtmensch/>
2. <https://www.redbull.com/at-de/muon-mathea-interview-goldene-schallplatte>
3. <https://www.frieden-fragen.de/entdecken/gewalt-im-netz/was-sind-fake-news/was-sind-fake-news.html>
4. https://www.dw.com/de/5-staedte-werden-vorreiter-im-kampf-gegen-klimawandel/a-36207795?maca=de-newsletter_de_themen-2076-html-newsletter

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. *Weil sie sich mit der Betreuung / Pflege überfordert fühlen*

1. in Tierpensionen / bei Nachbarn / bei Freunden / Bei Leuten, die gerne auf Pflegetiere aufpassen.
2. Kaninchen, Meerschweinchen, Schlangen, Kanarienvögel (*Bármelyik kettő, sorrend mindegy.*)
3. mit hohen Strafen / Sie müssen 10000 bis 25000 Euro (Strafe)/eine hohe Strafe zahlen
4. mit Plakaten
5. Ausgesetzte Haustiere/Sie sind auch für die Wildtiere/im Wald ein (echtes/großes) Problem. / greifen Wildtiere an. / fressen Wildtiere.
6. (Man soll) sich dem Tier (nur)(sehr) vorsichtig nähern. / vorsichtig sein / (Man soll) dem Tier (etwas) Wasser anbieten.
7. die Polizei / die Feuerwehr / das Ordnungsamt

2.

Megoldásként csak 7 X-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges X-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint kell eljárni:

- Számolja meg, hogy összesen hány X-et írt be a vizsgázó! Ha 7-nél többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet!
- Ellenőrizze, hogy a megfelelő itemek megoldása helyes-e!
- A végső pontszámot úgy kapja meg, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot.
- A feladatra adott végső pontszám nem lehet negatív szám. Ebben az esetben 0 pontot kell adni.

Figyelem! Amennyiben a vizsgázó mindegyik négyzetbe X-et tett, akkor a feladat nem kerül javításra, pontszáma 0 pont lesz.

0.	X	was für Arten von Fasten es gibt,
8.	X	was man heute über das Fasten in früheren Zeiten weiß, wann man in den alten Zeiten fasten musste,
9.	X	warum Fasten gesund ist,
10.	X	bei welchen Krankheiten Fasten helfen kann, wer nicht fasten darf,
11.	X	was der Unterschied zwischen Fasten und Diät ist, wann Diäten gut funktionieren können,
12.	X	was beim Fasten im Körper geschieht, wie oft man fasten sollte,
13.	X	wie Intervallfasten funktioniert, welche Fastenmethode gefährlich sein kann,
14.	X	was man beim Fasten trinken soll.

3.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezeken kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. *fischen und tauchen*

15. Nahrung

16. Fische / (und) andere Tiere

17. Amsterdam

18. (reichlich) übertrieben

19. die Schnur aus Baumwolle ist / sie (biologisch) abbaubar sind

20. (mehr als) zwei Jahre

21. Luftballons

SZÖVEGEK

*A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel,
megtartva az élő beszéd minden jellemzőjét.*

1.**Ausgesetzte Ferientiere**

Niko aus dem Nachrichten-Team hat sich mit einer Meldung über ausgesetzte Ferientiere ein bisschen genauer beschäftigt.

Niko, warum gibt es Leute, die so etwas machen?

- Tja, das kann ich dir leider auch nicht genau beantworten. Vielleicht haben sich Menschen, die so was tun, unüberlegt ein Tier angeschafft und stellen dann fest, dass sie mit der Betreuung und Pflege überfordert sind. Aber das ist natürlich kein Grund, das Tier auszusetzen. Vor allem, weil es so viele Möglichkeiten gibt, wo man sein Tier in den Ferien hingeben kann: In eine Tierpension z. B. oder zu Nachbarn oder zu Freunden.

- Und viele Kinder und auch viele Erwachsene freuen sich ja auch, wenn sie dann in den Ferien sozusagen einen Pflegehund oder eine Pflegekatze bekommen zum Aufpassen.

- Ja, genau. Trotzdem werden gerade in oder kurz vor der Urlaubszeit besonders viele Haustiere ausgesetzt, sagen Tierschutzvereine. Neben Hunden und Katzen z. B. auch Kaninchen, Meerschweinchen, Schlangen oder Kanarienvögel. Wenn man sich ein ganzes Jahr anschaut, dann sind in Deutschland ca. 70-500 Tausend Tiere betroffen und das sind nur die, bei denen man das mitbekommen hat. Wahrscheinlich sind es noch viel-viel mehr, glauben Tierschützer.

- Das sind sehr-sehr viele Tiere. Aber was wird denn dagegen gemacht, dass das vielleicht nicht mehr passiert?

- Ja, also zum einen gibt es hohe Strafen. Das Aussetzen eines Tieres ist nämlich strafbar, das wissen viele wahrscheinlich gar nicht: 10000 bis 25000 Euro Strafe kann das kosten, wenn man erwischt wird, das steht im deutschen Tierschutzgesetz. Außerdem wird versucht, die Menschen aufzuklären z. B. mit Plakaten. Gerade jetzt hat der Landesjagdverband Nordrhein-Westfalen eine Aktion gestartet, bei der überall im Land Plakate aufgehängt werden, auf denen

ist ein traurig schauender Hund zu sehen, der an einer Autobahnraststätte zurückgelassen wurde, und daneben steht: „Er war treu! Enttäuschung auf der Urlaubsfahrt“.

- Also der Hund war seinem Herrchen oder Frauchen immer treu, aber sie werden ihm jetzt untreu, missbrauchen also sein Vertrauen und lassen ihn einfach zurück, oder? Und du hast gesagt, dass der Jagdverband diese Plakate aufhängen lässt. Warum macht er das denn? Denn eigentlich jagen Jäger ja Wildtiere und keine Haustiere.

- Stimmt, aber auch für die Wildtiere sind die ausgesetzten Haustiere ein echtes Problem, denn was soll ein Hund machen, wenn er z. B. im Wald ausgesetzt wird? Er versucht natürlich was zu fressen zu finden, und schnappt sich dann, wenn er das schafft, z. B. einen Hasen. Und eine ausgesetzte Katze fängt und frisst z. B. einen Vogel.

- Was sollte man machen, wenn man so ein herrenloses Tier findet, z. B. an einer Autobahnraststätte oder so?

- Ganz wichtig: Man sollte sich dem Tier sehr vorsichtig nähern. Gerade, wenn es scheu oder verängstigt ist. Vielleicht vermisst es ja sein Herrchen schon sehr lange und ist vielleicht verwirrt. Da kann z. B. ein Hund im blödesten Fall auch mal aggressiv werden und zubeißen.

- OK, jetzt wissen wir, was nicht so gut ist, aber man muss doch irgendwas tun können, oder?

- Ja, was man auf jeden Fall machen kann oder sogar sollte, zunächst dem Tier etwas Wasser anbieten zum Trinken, denn gerade im Sommer, gerade bei der Hitze hat es vielleicht großen Durst und braucht die Flüssigkeit dringend, um keinen Hitzschlag zu bekommen. Und schnell die Polizei, die Feuerwehr oder das Ordnungsamt anrufen. Die kümmern sich dann und sorgen dafür, dass das ausgesetzte Tier zunächst mal wahrscheinlich in ein Tierheim kommt und da versorgt wird.

2.

Fasten

Es gibt verschiedenen Arten von Fasten, das Heilfasten oder das Intervallfasten. Viele denken, dass Fasten nur etwas für Schlankheitsfanatiker ist. Aber Fasten ist viel mehr, als einfach auf Essen zu verzichten. Heute weiß man, dass Fasten schon immer zur Natur gehört hat. Es gab immer in jeder Kultur und in jeder Region gewollte und ungewollte Fastenzeiten. Heute weiß man, wie gesund Fasten ist. Das Fasten regt im Körper heilsame Prozesse an, es wirkt verjüngend und regenerierend. Man kann mit drei Wochen Fasten sein biologisches Alter verjüngen, man kann seine Fettleber bekämpfen, chronisch-entzündliche oder überhaupt Entzündungsprozesse im Körper aufhalten. Man kann auch Darmkrankheiten reparieren, so wie überhaupt auch Schmerzpatienten gerne fasten, weil sie wirklich eine Verbesserung bemerken. Fasten ist mehr als eine Diät. Beim Fasten kann man essen, was man will – außer man fastet gerade. Beim Fasten geht es um Phasen ohne Essen, der Körper reagiert beim Fasten ganz anders als bei einer Diät. Bei der Diät wollen wir einfach schlank bleiben oder schlank werden und reduzieren unseren Kalorienkonsum oder verbieten uns bestimmte Lebensmittel – und am Ende kriegen wir dann auf einmal Heißhunger. Man sieht also, das funktioniert nicht bei uns. Man hat aber festgestellt, dass – wenn es Fastenperioden gibt – dann kann man auch sehr gut sehr viele Sachen essen, die ansonsten als nicht sehr gesund gelten. Das Fasten neutralisiert diese Giftstoffe und macht unseren Körper wieder gesund durch diese Pausen.

Beim Fasten stellt der Körper schnell auf die Fettverbrennung um. Dabei werden im Endeffekt nicht mehr Zucker, sondern sogenannte Ketone, also Reservetreibstoffe des Körpers als Energiequelle genutzt. Dieser besondere Fastenstoffwechsel hat positive Effekte bis hin zu Neubildung von Gehirnzellen.

Mein Lieblingsfasten, was ich selber öfters mache, ist das sogenannte Intervallfasten. Da gibt es verschiedene Methoden. Die heißen dann 18:6 oder 5:2. Das heißt: Man isst nichts 18 Stunden und packt dann den Rest der Ernährung in die 6 Stunden oder man isst normal fünf Tage und hungert dann zwei Tage – oder genauer, man fastet dann zwei Tage. In den Fastenstunden ist es gut, wenn man dann wirklich hauptsächlich nur Wasser trinkt. Das ist das Allerbeste für den Organismus. Alkohol ist natürlich nicht so gut. Genauso wie zuckerhaltige Limonaden oder zuckerhaltige Säfte.

3.

Tödliche Luftballons

Farbenfrohe Boten der Freude - das sind Luftballons bei Festen aller Art. Doch die Schnüre sind eine tödliche Gefahr für Tiere. Niederländer hoffen deshalb auf das Ballonverbot im Freien.

Eine ausgestopfte Ente in der Glasvitrine des holländischen Naturkundemuseums Ecomare auf Texel. Am Hals des grauweißen Vogels erkennt man Schnüre, Geschenkbänder und Plastikschnipsel.

- „Wir sehen hier eine Ente, die das Opfer von Ballonschnüren geworden ist. Sie verwickeln sich darin, wenn sie fischen und tauchen. Manche Arten halten die Ballons sogar für Nahrung“. Nicht nur Vögel ersticken an den Ballonresten, erklärt der Experte. Auch Fische und andere Tiere sind betroffen. Arthur Oosterbaan, Biologe und Museumskonservator begrüßt es daher, dass auf der westfriesischen Insel seit dem vergangenen Herbst keine Luftballons mehr im Freien losgelassen werden dürfen.

- „Und wir hoffen einfach, dass auf der ganzen Welt irgendwann keine Ballons mehr in der Natur losgelassen werden. Die Folgen sind nämlich katastrophal“.

(...) Die erste Stadt, die es verbot, bei Kinderfesten oder Hochzeiten Luftballons aufsteigen zu lassen, war 2015 Amsterdam. Dem Beispiel der Hauptstadt folgen mittlerweile rund 60 niederländische Kommunen. Vor einem Jahr waren es gerade mal 18.

Auch Maastricht diskutiert gerade über ein Luftballonverbot – und zwar durchaus kontrovers. Roger Rikers, der in seinem Shop für Partybedarf auch mit Helium befüllte Luftballons verkauft, hält die Debatte für reichlich übertrieben.

- „Dieser Ballon hier ist zu 100 Prozent biologisch abbaubar. Die Schnur ist aus Baumwolle, also auch abbaubar. Absolut kein Problem für die Natur.“

Die Naturschützerin Saskia Hermens kritisiert dagegen, dass der Abbau mehr als zwei Jahre dauert. Bis dahin sind die Luftballons meistens schon in einem Magen gelandet und das Tier ist daran gestorben.

Als die EU im vergangenen Jahr das Plastikverbot für Strohhalme, Einmalgeschirr, Wattestäbchen und andere Wegwerfartikel auf den Weg brachte, war anfangs auch von Luftballons die Rede. Letztlich wurden sie von der Liste gestrichen. Doch in den Niederlanden scheint den Ballons langsam die Luft auszugehen.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 21 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
21	30
20	29
19	27
18	26
17	24
16	23
15	21
14	20
13	19
12	17
11	16

Feladatpont	Vizsgapont
10	14
9	13
8	11
7	10
6	9
5	7
4	6
3	4
2	3
1	1
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredetiszöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szöveg forrása:

1. https://wdrmediena.akamaihd.net/medp/podcast/weltweit/fsk0/197/1973779/kirakathemadestages_2019-08-01_ausgesetztehaustiere_kiraka.mp3
2. https://ondemand.mp3.dradio.de/file/dradio/2019/03/15/sarah_wiener_speisekammer_fasten_online_drk_20190315_1250_b837d043.mp3
3. <http://media.tagesschau.de/audio/2019/0313/AU-20190313-1101-3401.mp3>

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredetiszöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szöveg forrása:

1. <https://tirolland.com>
2. <https://kika.de/annedroids/im-alltag100.html>

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat mind a szövegben, mind a margón jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata kötelező.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. A helyesírási szabályok legutóbbi módosítása szerint esetenként kétféle alak is elfogadható: pl. kennenlernen (ajánlott írásmód) – kennen lernen (alternatív írásmód). Ld. Duden.
6. Figyelem! A „nullázási szabály” a két feladatban **különböző!** Amennyiben az elsőfeladatban a Hangnem, az olvasóban keltett benyomás szempont kivételével bármelyik szempont alapján a dolgozat 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. Ha a második feladatban bármelyik szempont alapján 0 pontos a dolgozat, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!

7. Figyelem!

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 225 szót**, a *Tartalom* szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 375 szót**, a *Tartalom* szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Felezett feladatpont	10 pont
Vizsgapont	10 pont

1. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az **első feladatnak a pontszámát felelni kell, azaz 10 vizsgapont szerezhető**. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfele kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
2. Amennyiben a dolgozat a *Tartalom*, *Szövegalkotás*, *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pont. Figyelem! Ha a dolgozat a Hangnem, az olvasóban keltett benyomás szempont alapján 0 pontos, akkor értékelni kell a többi értékelési szempont alapján.
3. **Figyelem!** A feladat értékelésében változás történt.
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót, a **Tartalom** szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.
A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése***Tartalom***

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs cél(ok)at.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. (A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, z. B.-vel közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.) Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér,

de mondatai nem tartalmazzak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznak rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy tizenkettedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátnak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Amennyiben a vizsgázó által **a megadott szövegkezdethez** (megszólítás) **illő** elköszönés és aláírás egyaránt hiányzik, erre a szempontra 0 pont jár. Amennyiben az elköszönés és az aláírás külön-külön helyes ugyan, de egyik sem illik a megadott megszólításhoz, akkor szintén 0 pontot kell adni. E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó formai jegyek számítanak helyesnek.

Az **internetes bejegyzések** (fórum- vagy blogbejegyzések) olyan modern írásbeli interaktív közlésformát képviselnek, melynek a formai jegyeire nem vonatkozik kötelező előírás. A valós gyakorlatnak megfelelően előfordulhatnak megszólítással, aláírással, megszólítás nélkül, aláírás nélkül. Nem kell pontot levonni azért, amennyiben a vizsgázó ebben a műfajban nem tesz aláírást. Ez a szempont egyértelműen megjelenik a javítási-értékelési útmutató értékelési skálájában: „*Szükség szerint* van helyes elköszönés és aláírás”. A szövegalkotás értékelésnél mindig az adott műfaj követelmények ismeretében kell a szempontokat mérlegelni.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a vizsgázó egy információkérő levélben (e-mailben, üzenetben) csak információkat közöl, de nem érdeklődik, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Emlékeztetőül néhány példa a helyes megszólításhoz illő elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren, /!	Mit freundlichen Grüßen
Sehr geehrter Herr ... , /!	Mit freundlichem Gruß
Sehr geehrte Frau ... , /!	Freundliche Grüße
Lieber/Liebe...., /!	Mit (den) besten Grüßen
Liebe Freunde , /!	Mit herzlichen Grüßen
Hallo , /!	Herzliche / Liebe / Viele Grüße
Hallo Peter / Leute / Freunde , /!	Herzlich(st)
	Tschüs / Ciao / Bis bald / Servus

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van.

Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter

Péter / Klasse 10 D

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei:

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy elöljárószót helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál.

Javítási jelrendszer

Áttekinthetőbb a javítási jelrendszer, ha az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írjuk.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Csak a szükséges formai jegyeket kell a lap jobb oldalán található sávban jelölni a következő betűkkel:

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √ K (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó mindhárom irányító szempontot csak részben tárgyalta. A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó legfeljebb csak egy vagy két irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt. vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt).

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtának és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott. Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás.	A szöveg hangneme néhol következtelenséget mutat. Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. Szükség szerint van helyes aláírás, az elköszönés nem helyes vagy hiányzik.	A szöveg hangneme nem megfelelő. Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. A szükséges formai jegyek (elköszönés és aláírás) nem helyesek vagy hiányoznak.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándékának megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándékának megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondat-, alaktan-, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan-, alaktan-, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	20 pont

Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Figyelem! A feladat értékelésében változás történt.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:

A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Egy irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelően részletesnek, ha a vizsgázó legalább két gondolatot fogalmaz meg hozzá. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

Az emelt szint első feladatánál található részletes útmutatás érvényes ennél a feladatnál is. Azonban a

4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Javítási jelrendszer

Lásd első feladatánál.

Értékelési skála (2. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz két gondolatot fogalmazott meg. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben (egy-gy gondolatot írt hozzájuk). A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben (egy-gy gondolatot fogalmazott meg). A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét. A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt).

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.